I гужому научайтесь,
И свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone: BArclay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 69. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 15-го КВІТНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, APRIL 15, 1961 No. 69. VOL. LXVIII.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОПОНУЄ КОНГРЕСОВІ РЕФОРМУ ФЕДЕРАЛЬНИХ АҐЕНЦІЙ

КЕННЕДІ ПРОТИ НЕКОНЕЧНОГО ЗБІЛЬШУВАННЯ ЦІН НА ПРИРОДНІЙ ГАЗ

Вашинґтон. — 13-го квітня президент Кеннеді переслав Конґресові окреме звернення, в якому рекомендує реформу Федеральних Реґуляційних Аґенцій. Подрібно займається Президент Федеральною аґенцією, яка контролює електричну енерґію і природний газ, і в своїм зверненні висловлюється проти того, щоб без конечної потреби збільшувати ціни на природний газ. До реґуляційних аґенцій належать: Федеральна Комісія в справах електричности, і комісії для справ торгівлі, промислу, комунікації і біржі, Федеральна Морська Рада, Крайова Рада Робітничих Відносин і Рада Цивільної Аеронавтики. Президент пропонує поліпшити методи праці в цих федеральних аґенціях, щоб вони могли своєчасно вирішувати ті проблеми, що є перед ними. Президент докладно обговорює справу Федеральної Електричної Комісії, яка вирішує всі справи, що відносяться до вживання природнього газу. На чолі всіх комісій повинен стояти відповідальний голова, найменований Президентом і відповідальний перед ним. Окремі члени реґуляційних комісій повинні мати більші, як тепер, повновласті, щоб могли вирішувати самі важливі справи. Пізніше Президент перешле Конґресові пляни, як треба б зорганізувати інші федеральні Комісії, а в цьому зверненні займається подрібно проблемою електричної комісії, яка досі складалася з п'ятьох членів. Президент рекомендує збільшити число її членів до 7-ох, щоб вона могла одночасно працювати в двох групах, бо тепер в цій комісії є велике число неполагоджених справ, які довший вже час чекають на вирішення. Кеннеді пропонує, щоб Конґрес уповажнив цю Комісію не займатися справами малих електричних фірм, які продукують електричну енерґію, і які в своїх цінах оглядаються на більші фірми. Коли так станеться, тоді ця комісія матиме більше часу на вирішування справ, що відносяться до більших електричних компаній. Президент рекомендує, щоб Конґрес уповажнив цю комісію не займатися справою продовжування газопроводів, що забирає багато часу цій комісії, і на що тепер чекають компанії деколи майже цілий рік. В цій комісії аж 4.000 аплікацій чекають на вирішення справи нових газопроводів, що мало б коштувати коло одного більйона долярів. Коли б комісія могла негайно вирішити ці справи, то зараз можна б приступити до побудови 5.671-ої милі нових газопроводів. Коли компанії зможуть без окремого дозволу розбудовувати нові газопроводи, тоді пожвавиться рух в цьому промислі, що матиме вплив на скріплення економіки. Згідно з обов'язуючим законом комісія вирішує і справи збільшення цін на газ і на електричний струм. Збільшені ціни обов'язують 6 місяців після пропозиції на їх збільшення. Коли ж комісія не затвердить пропозицій, тоді вони мусять звертати ту надвишку, яку побрали, якнезаконну. Але цей зворот іде на рахунок тих фірм, які розсилають газ до консументів, а самі консументи не дістають жадного звороту коштом дорожчого газу. Президент пропонує, щоб той зворот ішов до кишень безпосередніх консументів газу, це значить до тих господинь, які платять місячні рахунки за газ. Це звернення Президента опрацював асистент Кеннеді в справах реґуляційних комісій, колишній декан правничого факультету Гарвардського університету Джеймс М. Ленділс. Ленділс вислав свої пропозиції Президентові в цій справі ще в грудні минулого року. Колишній президент Гаррі С. Трумен ще в 1950 році пропонував зреорганізувати Міжстейтову Торговельну Комісію, щоб вона мала постійного голову, але Конґрес відкинув був цю пропозицію, і в цій комісії за черґою змінюються голови, якими є її члени. Неясна справа щодо головства є і в Електричній Комісії, де урядуючий голова Джером Кайкендолл відмовляється передати головство, назначеному Президентом голові Джозефові С. Свідлерові. Президент Кеннеді пропонує, щоб Конґрес окремим законом вирішив справу головства в реґуляційних Федеральних комісіях.

Кіфовер вніс законопроєкт про контролю і обниження цін на ліки

Вашинґтон. — Сенатор демократ Естес Кіфовер вніс законопроєкт про контролю ліків та про зменшення цін на ліки. Подібний законопроєкт в Палаті Репрезентантів вніс конґресмен демократ Еммонюел Селлер. Законопроєкт сен. Кіфовера домагається, щоб продуценти ліків мали на це окремі ліцензії. Адміністрація харчів і ліків мала б стверджувати ефективність ліків, видаваних на рецепту, поки ці ліки зможуть бути випущені на ринок. На думку сен. Кіфовера цей законопроєкт, якщо він стане законом, заощадить пацієнтам мільйони долярів. Кіфовер очолює Сенатську протитрестову підкомісію, яка в місяці травні має вести переслухання в справі цього законопроєкту. Цей законопроєкт передбачає більшу лікарську контролю над новими ліками. Мають бути дещо обмежені права патентів, щоб конкуренти могли з нових винаходів користати.

Безпека країни залежить від відваги громадян, а не від їх багатства — Бирк

Шикаго. — Шеф морських операцій адмірал Арлі А. Бирк, промовляючи на Крайовій військово-промисловій і виховній конференції, заявив, що „безпека ЗДА залежить від відваги громадян, а не від грошей, багатства, навіть, не від військової потуги". Адмірал Бирк казав, що комунізм зможе перемогти вільний світ тому, що проти себе має „традиційний оптимізм єнків". Внаслідок цього оптимізму, казав адмірал Бирк, американці не хочуть признати, що їм загрожує велика небезпека збоку комуністів. А комуністи, на думку адмірала, „покладають надію на нашу байдужність, нашу апатію і на наше зацікавлення матеріяльними справами", і вірять, що „це послабить наші ідеї й ідеали, які вони хотіли б знищити". Адмірал Бирк казав, що військову силу треба затримати, але треба пам'ятати, що безпека ЗДА залежить й основується на відвазі їх громадян в першу черґу. І про це повинна навчатися в школах американська молодь.

Атомові науковці випродукували новий хемічний елемент 103

Вашинґтон. — Комісія Атомової Енерґії повідомила, що атомові науковці випродукували новий хемічний елемент 103, який мав існувати при творенні універсу, але який тепер не існує в природі, бо він швидко розкладається. Цей короткотриваючий елемент називають „динозавром матерії". Він належить до серії важких уранових елементів, і його вдалося впродовж трьох років випродукувати синтетичним способом. Дослідники з Каліфорнійського університету пропонують назвати цей елемент „лавренціюм", а його хемічний символ мав би бути „ЛВ" в пошану професора д-ра Ернеста О. Лоренса, винахідника циклотрону. Від 1940 р. вчені з Каліфорнійського університету винайшли більше як 10 синтетичних елементів, важчих за уран. Елемент 103 винайдено виключно за допомогою нуклеарних метод.

Республіканці програли вибори, бо передмістя були проти них

Вашинґтон. — Республіканський Крайовий Комітет опублікував досліди, чому Республіканська Партія в листопаді минулого року програла вибори незначною меншістю в користь демократів, твердячи, що це сталося тому, що передмістя великих міст голосували в більшості за демократів. В цьому твердженні згадується і про те, що більшість католиків і неґрів голосували на демократичного кандидата, але головною причиною республіканської прогри є демократична більшість на передмістях великих міст. Тому республіканці вже тепер стараються про те, щоб скріпити свої партійні організації в більших містах. Республіканці в 1960-му році дістали більше як 49 відсотків голосів і збільшили число своїх губернаторів, сенаторів і конґресменів, але не могли перемогти незначної демократичної більшости в президентських виборах, бо занедбали передмістя, — твердить Республіканський Крайовий Комітет.

В неділю Преосв. Кир Йосип Шмондюк посвятить площу під будову нової школи в Джерзі Сити

Джерзі Сити. — Місцева українська католицька парафія св. Петра і Павла матиме в найближчу неділю, 16-го квітня, своє велике свято, як Преосв. Кир Йосип Шмондюк приїде з Филаделфії, щоб посвятити площу під будову нової парафіяльної школи при вулицях Берґен і Бентлі. Врочистість посвячення відбудеться о год. 4-ій по полудні. Нова школа, проєкт якої вже готовий, матиме в клясах приміщення на 500 дітей і коштуватиме круглo пів мільйона долярів. На врочистість посвячення парох церкви св. Петра і Павла, всч. о. Антін Борсa, запрошує всіх парафіян і громадян.

Буревій, дощ і сніг перервали комунікацію в східніх стейтах

Ню Йорк. — 13-го квітня в Метрополітальній Нюйоркській околиці віяв сильний буревій, який разом із нагальним дощем спричинив те, що комунікація була поперервана на кілька годин. Буревій пішов у північному напрямку і поробив шкоди у всіх східніх стейтах аж до канадійських кордонів. Вода позаливала залізничі лінії в околиці Ню Йорку, і численні робітники, що доїздять до праці, не могли з'явитися у фабриках. В деяких околицях нюйоркського стейту нападав сніг, який, декуди, покрив землю 7-цалевою верствою. Внаслідок буревію і повені згинуло 5 осіб. Два учні згинули в човні, бо їх буревій застав на океані. Водою залиті пивниці, над берегом треба були евакуювати тих мешканців, яким грозила повінь. На світлині видко, як рибалка Едвард Маріно несе на плечах свого товариша Ала Фирі через залите водою на три стопи портове узбережжя в Бостоні, Масс.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді** на останній пресовій конференції, яка відбулася в 16 роковини з дня смерти президента Ф. Д. Рузвелта, що нездужав на поліо, закликав американських батьків, щоб щепили своїх дітей проти поліо. Досі ще коло 80 мільйонів американців не є нащеплені, а між ними є 4,800,000 дітей у віці нижче 5-х років. Президент висловив надію, що ті діти цього року нащепляться і здобудуть імунітет проти поліо.

● **Пані Дж. Ф. Кеннеді** подарувала ґравюру Білого Дому з своїм власноручним підписом на льотерію, яка відбулася в Ню Йорку в користь конвенту ім. св. Ігнатія Льойолі.

● **Дружина** американського летуна Френсіса Гері Поверса, який відбуває кару тюрми в СССР за те, що літав літаком „Ю-2" понад територією СССР, заявила, що їй нічого невідомо про те, що Поверс має бути незабаром звільнений із тюрми, і що після звільнення має залишитися в СССР. Таку вістку надрукував комуністичний лондонський часопис „Дейлі Мейл". Подібно заявив і президент Кеннеді на пресовій конференції, який не знає нічого про це.

● **Три американські астронавти** капітан летунства Вірджіл Ґріссом, комодор Ален Шепард і підполковник морської піхоти Джан Г. Гленн висловили своє невдоволення з того, що не вони відбули першу подорож в космічні простори, але вони цим не зражуються, і заявили, що і надалі підготовлятимуться до лету в космічні простори, який відбудеться в цьому році.

● **Департамент торгівлі** стверджує, що в березні ц. р. продано в деталічному продажу товарів на один відсоток більше, як в лютому цього року. Сума проданих товарів виносить $17,880,000,000.

Ґаґарін розповідає захоплено, що він пив, їв і співав під час лету в орбіті Землі

Москва. — Совєтський майор летунства Юрій Ґаґарін відбув із совєтськими журналістами розмову, що її зараз же надрукувала вся совєтська преса і за нею передрукували теж і часописи західнього світу. Про свій лет в космічному екіпажі „Восток" Ґаґарін розповів із захопленням, заявляючи, що він радий був летіти так далі, але ж не міг, бо час лету був встановлений і обмежений заздалегідь. За словами Ґаґаріна, він добившись із своїм екіпажем у космічні протори, втратив цілковито вагу і плавав у повітрі кабіни, а навколо нього літали всі предмети. Не зважаючи на це, йому були „дуже й дуже добре" і він поглядаючи на сіріючу внизу Землю, „заливався співом". Втративши цілком вагу, і будучи завішеним посеред кабіни в оточенні літаючих предметів, Ґаґарін міг не тільки співати, але ж навіть пити і їсти і писати, хоч останнє міг робити тільки тоді, коли притримував папір подушкою... В той же час він вдержував контакт із Землею з допомогою наявних в його кабіні радіоапаратів. Пролітаючи навколо Землі на висоті понад 190 миль, Ґаґарін міг спостерігати не тільки зміну дня і ночі, береги континентів, острови, важливіші ріки, більші водні простори, гори і місцевості. Зокрема, пролітаючи над Совєтським Союзом, він „бачив докладно" широкі площі колективних господарств і розрізняв навіть між зораними полями і пасовиськами. Місяця він не міг бачити, а тільки сонце і зорі. Наприкінці ствердив ще, що перехід від тяжіння до втрати ваги і потім знову до тяжіння проходив гладко і майже непомітно. Під час свого приземлення Ґаґарін співав пісню „Вітчизна чує, вітчизна бачить". В західньому світі лет Ґаґаріна викликав дуже мішану реакцію — недові'я, сумніви, страх перед совєтською ракетною зброєю і т. ін. В загальному підкреслюють, що Совєтам повелося здійснити цей лет тільки з допомогою безоглядної експлуатації свого населення, не даючи йому потрібної кількости харчів і товарів щоденного вжитку.

В Об'єднаних Націях обмірковують резолюцію в справі Куби

Об'єднані Нації. — У зв'язку зі скаргою Куби проти „імперіялізму" З'єдинених Держав між членами Об'єднаних Націй курсують дві резолюції: одну з них склала група південно-американських і азійсько-африканських держав, другу внесли З'єдинені Держави. ЗДА стояли спершу на становищі, що ОН взагалі не повинні займатися цією справою і не приймати ніякої резолюції. Але масові газетні вістки про приготування кубинських еміґрантів на території ЗДА до активної революції проти Кастра спонукали азійсько-африканські країни до рішення, що не можна цілком мовчки поминути проблеми Куби. Тому вони склали резолюцію строго формалістичного характеру, де саме стверджується, що Ґенеральна Асамблея приймає до відома звіт ґенерального секретаря Організації Американських Держав про невдачу спроби замирення Куби й З'єдинених Держав, та що Ґенеральна Асамблея поручає всім членам Об'єднаних Націй стриматись від будь-якої акції, яка погіршила б американсько-кубинські відносини. Американська резолюція поручає більш-менше те саме, але у вступі гостро таврує кубинський режим Фіделя Кастра. „Невтральні" автори згаданої першої резолюції не хочуть прийняти без змін американську резолюцію і заходяться біля того, що ЗДА погодились на злагіднення стилізації, щоб можна було прийняти таку резолюцію якщо не одноголосно, то великою більшістю голосів. Кубинський міністер закордонних справ д-р Раул Роа, переконавшись, що не може сподіватись дістати прихильну для Куби резолюцію, погоджується вже на резолюцію „невтральних" країн, з тим, щоб не було там ніякого виразного засуджування комуністично-диктаторського режиму Кастра.

Промова де Ґоля скріпила вигляди на переговори про Альжир

Туніс. — Складені в минулий вівторок заяви президента Шарля де Ґоля під час його пресової конференції, викликали назагал прихильний відгук серед верхівки альжирсько-арабських націоналістів, яка негайно почала дбайливо проаналізовувати кожне слово де Ґоля. Річ у тім — коментують газети — що де Ґоль ніколи нічого не говорить на вітер і задля демагогії і тому всі його заяви треба брати буквально та якнайповажніше. Екзильно-революційний уряд Альжиру відмовився покищо від будь-якого офіційного коментаря на тему виступу де Ґоля, але речник того уряду зазначив, що „наша мовчанка не означає нашої байдужности". У Тунісі нетерпляче вичікують повороту з Женеви політичного емісаря альжирськоo-арабських націоналістів, Таєба Бульґаруфа, який поїхав туди ще 3-го квітня ц. р., і за посередництвом швайцарського уряду старався з'ясувати з французьким урядом сумніви, що виринули серед арабів щодо переговорів французького уряду також з іншими арабськими групами. Одною з причин проволікання справи переговорів з альжирськими арабами, була поважна недуга віце-прем'єра згаданого уряду Альжиру, Белькацема Кріма, визначеного на голову альжирської делеґації. Тепер, після удатної операції печінки, Белькацем Крім швидко приходить до здоров'я і тому сподіваються, що в другій половині цього місяця таки почнуться офіційні французько-альжирські переговори.

Українська Вільна Академія Наук у ЗДА вже у власному будинку

На початку квітня УВАН перенеслася вже до власного будинку — 206 Вест 100 вулиця біля Бродвею. Менше як протягом трьох місяців було зорганізовано серед громадянства збірку тих коштів, без яких не можна було підписати договору про купівлю. За цей же час три поверхи будинку і підвал відремонтовано. У ближчому майбутньому перед Академією стоїть завдання поширити роботу. Продовжується збір пожертв на сплату вартости будинку і на поширення роботи Академії. Про час освячення нового приміщення буде сповіщено окремо. Під сучасну пору в новому приміщенні працює вже канцелярія Академії. Теперішній телефон Академії: АС 2-1866

UKRAINIAN WEEKLY

Англомовний „Український Тижневик", що звичайно появляється разом з кожним суботнішнім виданням „Свободи", цим разом, з технічних причин, появиться разом з черговим числом „Свободи", яке друкуватиметься в понеділок, 17-го квітня, з датою вівтірка, 18-го квітня.

КЕННЕДІ Й АДЕНАУЕР ЗА ПОСИЛЕННЯ ОБОРОНИ ЗАХОДУ

Вашинґтон. — Дводенні наради, переведені в минулі четвер і п'ятницю 12 і 13 ц. м. між президентом Кеннеді і західньо-німецьким канцлером Конрадом Аденауером закінчились проголошенням спільного комунікату, в якому підкреслено „найсердечніший і корисний" характер тієї конференції. У цих нарадах — за офіційним комунікатом — взяли участь також державний секретар Дін Раск і німецький міністер закордонних справ Гайнріх фон Брентано. На першому місці рішено скріпити оборонну силу Заходу, зорганізованого у Північно — атлантійському пакті (НАТО), однак нічого ближче не сказано, як треба перевести те скріплення. Поза тим предметами нарад була проблема поділеної Німеччини, включно з Берліном, — теперішня Женевська атомова конференція, — політичні і військові моменти щодо НАТО, — европейська економічна співпраця, — поміч недорозвиненим країнам, — східньо-західні взаємини та ситуація в деяких критичних пунктах світу. Щодо Німеччини, то ЗДА й Західня Німеччина потвердили своє давнє становище, що розв'язка німецької проблеми повинна прийти через з'єдинення Німеччини на базі свобідно переведеного плебісциту цілого німецького народу. До часу, поки Берлін не стане знову столицею об'єднаної Німеччини, З'єдинені Держави боронитимуть вільний характер Західнього Берліну. Обидва державні лідери висловились за потребу економічного об'єднання цілої Західньої Европи, але в отому офіційному комунікаті підкреслюється надзвичайно позитивну ролю Европейської економічної спільноти, відомої під популярною назвою Спільного господарського ринку. Належать туди Західня Німеччина, Франція, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ; однак другою західньо-европейською організацією є 7-членна Европейська Асоціяція вільної торгівлі, під проводом Англії, і власне останні наради през. Кеннеді спершу з англійським прем'єром Мекмілленом та згодом з канцлером Аденауером стосувались погодження тих двох европейських економічних бльоків. През. Кеннеді і канцлер Аденауер у короткій зустрічі з представниками преси підкреслювали надзвичайно сердечний характер конференції та однозгідність своїх поглядів. Президент прославляв історичну ролю Аденауера, а цей останній, очевидячки зворушений словами Президента, заявив, що він знайшов у през. Кеннеді „на 100%" зрозуміння у всіх найважливіших справах. Зате Аденауер признав, що коли йде наприклад, про справу атомового озброєння країн НАТО, то ця справа ще остаточно не вирішена і є далі предметом обмірковування.

Об'єднані Нації засудили знову расову політику Південної Африки

Об'єднані Нації. — Ґенеральна Асамблея Об'єднаних Націй прийняла в минулий четвер 13 ц. м. 95 голосами проти одного голосу Портуґалії, яка закликає всіх членів цієї організації вживати „сепаратних і колективних заходів" з ціллю закінчення расової політики, що її проводить у себе Південно-африканський Союз. Південна Африка, Непаль і Еспанія абсентувались. Друга резолюція в цій самій справі, зголошена групою азійсько-африканських країн, яка закликала до бойкоту Південну Африку та гострих економічних і політичних санкцій, не змогла дістати потрібної скількости двох третіх голосів, бо зібрала тільки 42 голоси „за", 34 „проти", при 21, що стримались. Зате 78 голосами проти 0 при двох, що стримались, Ґенеральна Асамблея закликала Південну Африку — переговорити з Індією і Пакістаном справу поправлення умовин життя індійців і пакістанців в Південній Африці. Південно-Африканський Союз заявив, що він не підчиниться тим резолюціям. За твердженнями газет, не є виключене, що Південно-африканський Союз виступить з Об'єднаних Націй, так само, як він виступив з Британського Коммонвелту на знак протесту проти критикування його расової політики.

У Конґо схоплено німецький літак, що постачав зброю муринам

Леопольдвіль. — Війська Об'єднаних Націй виявили несподівано законспіроване постачання зброї для армії катанґського президента Мойсе Чомбе. 4-моторовий транспортний літак ДЦ-4, власність західньо-німецької компанії з централею в Гамбурґу, привіз сім тонн зброї і вивантажив її на летовищі в Кольвезі в південній Катанзі. Але після того літакові забракло пального на поворотну дорогу і він приземлився на летовищі Об'єднаних Націй в Каміні в Катанзі та просив дати йому пальне. Тому, що той літак не був зголошений раніше і не належав до місії Об'єднаних Націй, справа видалась підозрілою, почались допити членів залоги і вся історія стала голосною. Не виключають, що сама 7-членна залога того літака, зорієнтувавшись, що можуть потягнути її до відповідальности за нелеґальне пачкування зброї, так маневрувала, щоб чинники Об'єднаних Націй дізнались про цю справу. Посвідку на перебрання сімох тонн зброї підписала в Конґо якась біла жінка невідомої національности.

У СВІТІ

● **У Південному В'єтнамі,** під час минулонедільних президентських виборів, підпільно-дерористична комуністична організація „Вєт Конґ" перерізувала телеграфічні дроти, розкопувала шляхи, зривала залізничні рейки, підкидала бомби під виборчі домівки і актами персонального терору намагалась відстрашити виборців. Всеодно президент Нґо Дінг Дієм переміг, здобувши коло 88% всіх голосів.

● **В Індонезії,** в Бандунґу, президент Сукарно відкрив „конференцію солідарности" 52 азійсько-африканських країн. У залі нарад пишається величезна статуя недавно вбитого конґолійського демагога Люмумби.

● **Альбанський уряд** казав секретареві югославської амбасади виїхати впродовж 48-х годин. Сталось це після того, як з Югославії викинули кількох альбанських „дипломатів" та засудили за шпигунство їхніх аґентів. Обидві держави — комуністичні.

● **У Римі** грозить заглада найбільшій архітектонічній пам'ятці Італії, старовинному циркові — Колізеєві. Руїни Колізею розпадаються в руїни і нема грошей на їх консервацію. В 1957 році італійський уряд призначив на ту ціль 18 більйонів лірів, себто $3 мільйони, але цього було замало. Раніше на такі цілі великі суми були призначувані багатими італійськими родами, — тепер тих багатіїв стало мало і їх завдання перейняла держава, яка теж не має грошей.

● **Нікіта Хрущов** знову виїхав на відпочинок над Чорне море. В понеділок 17-го квітня він кінчає 67 років.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Черговий успіх СССР — алярм для вільного світу

Успішний лет Юрія Ґаґаріна в космічному екіпажі навколо землі є черговим досягненням людської думки й цивілізації і відкриває новий етап у започаткованому вже здавна багатьми відкриттями і технічними здобутками розвитку космічних дослідів. Совєти домоглися його здійснення з допомогою свого тоталітарного апарату, спроможного ставити для виконання якогось завдання величезні можливості і засоби, і після багатьох наполегливих та безуспішних спроб, ведених в повній таємниці не тільки перед зовнішнім світом, але й перед власним громадянством. На відміну бо від західнього світу, де публічна опінія постійно інформується не тільки про успіхи, але й про усі хоч би й найбільш дошкульні невдачі в цій ділянці, кремлівські самодержці промовчують кожну невдачу у своїх ракетних спробах, і навіть свою останню успішну спробу з випущенням людини в космічний лет наоколо Землі провели в засекреченому місці, не інформуючи ні світової, ні власної опінії про те, звідки і як випущено їхній космічний екіпаж з людиною і де він потім, після 89 хвилин лету, приземлився.

Досягнення Совєтського Союзу і його першість у здійсненні лету людини навколо Землі в космічному екіпажі заслуговує на увагу і признання з кожного погляду, бо воно є подвигом всього людства і наполегливих зусиль цілих ґенерацій науковців і дослідників всіх цивілізованих народів світу. Намагання Москви використати цей успіх для політичної пропаґанди, зокрема для прославлювання „генія совєтського народу" і переваги „могутньої сили соціялізму" над суспільним ладом царської Росії і сучасного західнього світу — цілком недоречне і не на місці. Та ж знає ввесь світ і не можуть цього забувати й Совєти, що саме їхні успіхи в ракетній і сателітній ділянках уможливлені довгим рядом технологічних відкрить, винаходів і здобутків, здійснених ученими не тільки капіталістичного світу, але й народів колишньої царської Росії, що мала таких не-російського походження передвісників сучасної космонавтики, як, наприклад, Ціолковський. До успіху Юрія Ґаґаріна причинився не тільки „геній совєтського народу", як твердить комунікат ЦК КПСС, Президії Верховного Совєту й уряду СССР, проголошений після успішного закінчення лету 12-го квітня, але також геній інших народів, англійського, американського, німецького та ін.

Висловлений з приводу досягненого успіху заклик совєтських офіційних чинників посилювати заходи в справі повного роззброєння і встановлення тривалого миру в світі, міг би бути актуальний і сприйнятливий, якби він був щирий і якби він справді відповідав совєтським ділам і їхній політичній практиці. Тож, як показує сумний досвід дотеперішніх взаємин із Совєтами в цій ділянці, Москва використовує кожний свій успіх в ракетній чи сателітній ділянках не для злагіднення міжнародного напруження, але до ще більш aроґантних виступів і провокаційних дій в Ляосі, в Конго, в справі Берліну та ін., спрямованих не на роззброєння і утривалення миру, але, навпаки, на розпалювання нових воєнних вогнищ у світі і на встановлення комуністичного ладу в намічених для опанування країнах світу.

У З'єдинених Державах Америки новий совєтський успіх, безумовно, посилить тверду волю не тільки дотримати кроку Совєтам в ракетній ділянці і в космонавтиці, але й перемогти їх у цьому напрямі, бож останнє досягнення Москви із космічним летом людини є водночас поважною мілітарною загрозою для вільного світу.

Невтральність супроти Куби

У телевізійному інтерв'ю в минулий вівторок 11-го ц. м. президент Кеннеді заявив: „Думаю, що Латинська Америка знаходиться тепер у найбільш критичному періоді взаємин з нами. Тому, якщо не рушимо тепер, то Кастро може стати ще більшою загрозою, як є нині". Цю заввагу Президента деякі коментатори зрозуміли, як заповідь активної акції З'єдинених Держав проти Куби Фіделя Кастра, в розумінні збройної інтервенції. Але Президент заперечив таку інтерпретацію цієї своєї заяви, підкресливши на останній пресовій конференції з минулої середи 12-го ц. м., що „ні при яких умовинах не буде інтервенції американських збройних сил на Кубі. Уряд — сказав він — зробить усе можливе, і я гадаю, що він може взяти на себе відповідальність, щоб запевнити, що американці не будуть вплутані в будь-які акції всередині Куби". Водночас Президент підкреслив, що ЗДА не допустять, щоб на їх території організувались і зброїлись проти режиму Кастра політичні кубинські еміґранти, прихильники колишнього реакційно - диктаторського режиму Фульдженсія Баттісти. Як на доказ такого становища американської влади, він вказав на арештування кілька днів тому в Маямі лідера баттістських еміґрантів, мультимільйонера Роляндa Масферера Роґаса, який має свою власну невеличку „приватну армію" і 4-го жовтня минулого року зробив був наїзд на Кубу своєю фльотилією малих кораблів. Проте, водночас президент Кеннеді не заперечив, що американські власті помагатимуть протикастрівським еміґрантам з демократичного табору, очолюваного д-ром Міро Кардоною.

Справа дуже складна, бо проти активного втручання у внутрішні справи чужої країни виступають як американський закон, т. зв. Акт невтральности з квітня 1945 року, так і чартер Організації Американських Держав і чартер Об'єднаних Націй. Зокрема, в 15-ій статті підписаного урядом З'єдинених Держав договору Організації Американських Держав сказано буквально: „Ні одна держава чи ґрупа держав не має права інтервеніювати, безпосередньо або посередньо, будь-коли і з будь-якої причини, у внутрішніх або зовнішніх справах будь-якої держави". Покликуючись на таку катеґоричну міжнародну заборону будь-якої інтервенції, Куба використовує пресові вістки, подавані самими американськими газетами, про вишколювання в різних пунктах ЗДА кубинських протикастрівських еміґрантів, які одверто приготовляються до революції проти режиму Кастра. А що всі країни Латинської Америки надзвичайно вразливі на пункті недоторканости своєї території, то кастрівський крик проти „американського аґресивного імперіялізму" не залишається без відгуку.

Але водночас кубинсько - кастрівська загроза така наявна й велика, що Америка не може придивлятися байдуже, як на Кубі буде скріплюватись випадна база міжнародного комунізму, як там Совєти будуватимуть свої ракетні бази і як зростатиме від Куби небезпека для всієї західньої гемісфери. І тому — писав недавно Джеймс Рестон — „ніхто не може вимагати, щоб політичний реалізм був принесений в жертву сліпого й леґалістичного ідеалізму". Йдучи середньою дорогою, уряд Кеннеді в більшій мірі, як це роблено за Айзенгавера, дивиться крізь пальці, ба навіть сприяє і до деякої міри помагає протикастрівським еміґрантам на Флориді, які працюють над поваленням режиму Кастра. Крайня пора у відношенні до комуністів ставитися з „політичним реалізмом", а не з „леґалістичним ідеалізмом". Коли Москва піднесла фальш і брехню на п'єдестал, як найкращий дипломатичний засіб, а підривну роботу проводиться задля заволодіння світом, то самогубством було б для „леґалістичного ідеалізму" придивлятися байдуже зростові сили Фіделя Кастра під боком ЗДА.

Ярослав Курдидик

СКРІПЛЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЗБРОЇ

Останні заходи президента Кеннеді у підсиленні збросння були вельми знаменні. Першим з них була заява про ліквідацію в найближчому часі 73-ох летунських баз у краю і за кордоном, а другим — звернення до Конґресу, щоб він дав згоду підвищити воєнний бюджет на два мільярди долярів для дальшої розбудови національної оборони. Згадані гроші мають бути вжиті, як це подається в офіційному повідомленні, „на переведення офіційних змін, що їх вимагають нова система і нова концепція".

Президент виразно підкреслив, що калькуляція національної оборони не може обмежуватися наявними засобами, щоб ужити їх в разі несподіваного ворожого нападу, але треба мати повну можливість прийняти перший удар і негайно відплатити ворогові тотальним його знищенням. Тільки тоді, коли ворог знатиме, що незалежно від ситуації, в якій ЗДА опинилися б, ми відплатимо йому цілковитим знищенням, може бути осягнена запорука миру. Інакше кажучи, заявив Президент, — „на кожну збройну перевагу ворога ми мусимо створити відплатну перевагу".

Щоб створити „відплатну перевагу", Президент пропонує таку зброю, яку можна було б найпевніше заховати або яка знаходилася б на рухомих базах, зокрема на авіоматках, чи на підводних човнах з ракетами „Поляріс". Це означає основне наставлення на ракети і повільне, але послідовне переставлення з бомбовиків із людською обслугою на автоматично керовані бомбовики. Черговим кроком буде поступове виелімінування бомбовиків з тим, що видатки на їх побудову перенесеться на ракетобудівництво.

Щоб підсилити загальну спроможність, Президент запропонував збільшити чисельність війська на 13.000 вояків, з тим, щоб це були „якнайгнучкіші" бойові з'єднання, призначені для дій у ворожому запіллі. Їхнім центром мав би бути Форт Бреґґ, а командантом, якому доручено підібрати вишкільні кадри з найкращих спеціялістів генерал Декер. В майбутньому американська армія буде поділена на три роди зброї: 1) атомову зброю і допоміжні з'єднання, 2) звичайну зброю, 3) звичайну зброю окремого призначення. У поясненні, що слід розуміти під „звичайною зброєю окремого призначення" сказано: „ЗДА уважають, що не в кожній більшого розміру бойовій дії і не при кожній тактичній ситуації мусить бути вжита атомова зброя. І тому, щоб з якнайбільшою ефективністю розбудувати та підсилити американську спроможність у звичайній зброї, слід також підготувати та озброїти наших приятелів і тих, яким ЗДА у випадку потреби дадуть допомогу, що не обмежуватиметься самою нуклеарною зброєю. Для цього ЗДА мусять перевести такі доповнення і ввести такі іновації, щоб можна було дати докази, що наша збройна сила не тільки діятиме успішно у фронтальній війні, але й протидіятиме та паралізуватиме ворожу оперативність у його запіллі й підпіллі".

У зв'язку з цим воєнний коментатор Р. Кромлі додає, що скільки большевики не зчиняли б галасу про свою збройну перевагу, а в першу черґу рішучу перевагу над ЗДА у спромозі закинути на їхню територію величезні атомові стрільна, то на основі точно перевіреної розвідки виходить, що СССР справді має змогу перекинути через океан нуклеарну нищівність, але ЗДА цієї нищівности можуть перекинути до СССР у три рази більше. Коли ж говорити виключно про ракети, то большевики осягнули під сучасну пору більшу підносну силу, але ЗДА мають натомість більшу кількість ракет і продукують їх в більшому числі різних типів.

Якщо зважити, що світ находиться тепер у переходовій стадії, в якій бомбовики відступають своє місце ракетам, то на випадок війни атомові стрільна не доведеться закидати на ворожу територію виключно ракетами, але у більшій кількості таки при допомозі бомбовиків. І ось якраз тут большевики пасуть задніх. Вони мають коло 250 міжконтинентальних атомовозів типу Туполева та ін., а ЗДА — коло 600 Б-52 і Б-58, що їх починають поповнювати, та 1100 Б-47, що з заморських баз також можуть дуже добре виконувати „нуклеарну місію". У ЗДА переводяться приспішені проби, щоб з міжконтинентальних літаків можна було вистрелювати меншого типу нуклеарні ракети на 200 - 300 миль, що має на меті виелімінувати цілковито повітряну оборону.

Найцікавіше при цьому те, що ракети типу „Поляріс" сконструйовано й перебудовано до вжитку на два роки скоріше, як цього сподівалися. У найближчих двох роках ЗДА матимуть ще 19 підводних човнів „Поляріс" з загальною кількістю 304 ракет, а до кінця 1964 року — понад 400. Так само дуже успішно перейшла побудова ракет типу „Мінутмен". До 1964 року ЗДА матимуть їх понад 400, влаштованих у підземних „силосах" або вмонтованих на залізничих плятформах. Коли до цього додати, що ракети з густим пальним скоротили час їхньої продукції на одну третину, а кошти на 35%, то до 1964 року їх має бути ще більше. Не треба забувати, що, крім згаданих ракет типу „Поляріс" і „Мінутмен", безперебійно удосконалюються ракети „Титан" і „Титан-2", що мають стати „суперракетою" у закидуванні нуклеарної речовини на ворожу територію.

В Чарлзтоні відбулася інсценізація битви з 12-го квітня 1861 року

Чарлзтон, Південна Кароліна. — 12-го квітня тут відзначувано 100-річчя громадянської війни інсценізацією битви біля форту Самтер, яка започаткувала громадянську війну. Виступали актори і акторки в костюмах із 1861-го року. Перед інсценізацією битви відбулася інсценізація переговорів, які не довели до вирівнання різниць між представниками конфедератів і федералістів. В цій першій битві, яка відбулася 10-го квітня 1861-го року, не було вбитих, хоч південна армія вистрелила 2,500 гарматніх набоїв. Комендант військ Унії майор Роберт Андерсон стріляв мало, бо не мав багато амуніції. Церемонію інсценізації битви перервав зливний дощ; того ж дня над фортом віяв торнадо, швидкість якого доходила до 100 миль на годину. З приводу 100-роковин видали 4-центову поштову марку.

Ярослав Диктей

Культурна пропаґанда

Недавно до нашої школи, де я вчу, завітала група з Норвеґії, яка називає себе „Вікинги". Ця група складалася з чотирьох членів — двох чоловіків і двох жінок. Це була одна з найкращих груп, яку вибрано на підставі широких державних змагань попереднього року з-поміж виконавців норвезьких народніх танців, музик та співаків. Один із чотирьох членів грав на восьмиструнній скрипці, а решта танцювали. У другій частині свого виступу всі четверо танцювали в супроводі нагpаної музики. Остання частина складалась із побутових, весільних або жартівливих пісень.

Всім учням ця група дуже сподобалась, і вони завдяки їй пізналися з норвезькою культурою. Програма тривала 45 хвилин.

Ця група може послужити як добрий приклад українцям. Ми також повинні створити подібну групу, бо маємо багато талановитих людей, маємо прегарні народні ноші, пісні, танці, музику і наш власний національний інструмент — бандуру, яка захоплює чужинців.

Коли ми не можемо спромогтися на пару осіб, які б за відповідну нагороду подорожували по цілій країні, відвідуючи школи та культурні установи, то напевно можемо спромогтися на такі групи в поодиноких громадах.

Пригадується розмова з американськими студентами в одному з університетів, які твердили, що у їхніх місцевостях немає українців, хоч відомо, що українські громади там існують.

Насувається питання: чому ці студенти нічого не знали про українців? Відповідь на це досить складна, бо причин багато. Одначе, чи не найбільше винні самі українці, які занедбують зовнішню пропаганду. Часто буває, що у даній місцевості українці мають і церкву, і хор, і навіть танцювальну групу, але виступають вони тільки на своїх імпрезах і тому поза українською громадою ніхто їх не знає. У місцевій пресі нічого не можна про них знайти. Українці не повинні чекати, аж поки хтось до них прийде по новини, вони самі мусять висилати новини до преси.

Нам треба, щоб знали про нас і про нашу культуру та мистецтво. Безумовно, ми можемо натрапляти на ряд перешкод, одначе не повинні ми знеохочуватись. Наше народне мистецтво, танки, пісні, музика, великодні писанки та звичаї нам дуже багато — допоможуть.

Іван Кедрин

РОЗМОВИ З РОСІЯНАМИ

Коли появилася коротка інформаційна вістка в „Свободі" ч. 42 з 7 березня ц. р. про виголошену в Українському Інституті Америки публічну дискусійну доповідь д-ра Мирослава Прокопа „До питання українсько - російських взаємин" — серед широкої української громади знявся крик обурення. Маємо враження, що воно значно ущухло, коли люди прочитали повний текст тієї доповіді („Свобода" чч. 49-52, 16-21 березня 1961.) Зрештою, в редакційному коментарі пояснено, що саме тому й друкується ту доповідь, бо навіть есенціональний, але короткий зміст доповіді „може викликати цілий ряд непорозумінь". Проте, судячи по листах, що наспіли до Редакції, таки переважає основний мотив: „зрада!" Це жалюгідне непорозуміння, яке вказує тільки на таку емоційну атмосферу в нашому громадянстві, що сприяє спрощуванню всіх проблем, примітивізуванню їх та породжуванню підозр і безцеремонних закидів проти кожного, хто виступає з контроверсійними думками.

Впевняємо, що в доповіді д-ра Мирослава Прокопа не було й тіні „зради". В ній сказано буквально, що „передумовою наладнання українсько-російських взаємин є визнання росіянами самого принципу державної самостійности України і непротидіяння визвольній боротьбі українського народу.... Щойно виразне засудження росіянами довгого поневолювання російським імперіялізмом українського народу створить клімат для нормалізації взаємин між обома народами". Це докладнісінько та сама засаднича плятформа, на якій стоять всі українські партії і групи, всі українські державники, всі українські лідери. І коли тому в згаданому вище редакційному коментарі „Свободи" (ч. 49 з 16 березня 1961) схарактеризовано ту доповідь як „не на часі", то не для того, щоб квестіонувати її державницький характер, а щоб піддати під сумнів реально-політичну актуальність можливости наладжування українсько-російських взаємин саме на проголошеній д-ром М. Прокопом плятформі.

Д-р Мирослав Прокоп проводив тезу, що не можна утотожнювати російського народу з російським імперіялізмом, і вказував на найпопулярніші приклади з відрізнюванням у політиці вільного світу імперіялістичного гітлерівського режиму, режиму В. Ґомулки чи Фіделя Кастра, від народів німецького, польського, кубинського. Він говорив про конечність спільного фронту всіх народів, що їм на шкоду виходить диктаторсько-комуністичний режим в СССР, і твердив, що той режим шкодить і росіянам. Це найбільш дискусійна справа, бо проти такого твердження стоїть протилежне, що ні один попередній російський режим — ні царський, ні демократичний за Тимчасового Уряду — не підніс російської потуги до таких висот, як большевицький, і не задовольнив у тій мірі російських патріотичних амбіцій та гордощів. Але можна залишити цю тезу на боці, погодившись в теорії, що коли ми всім народам признаємо, так би мовити, право на цілу ґаму поглядів і світоглядів, то годі не признавати такого права росіянам і приймати принцип, що в російському народі такого зрізничкування поглядів ніколи не може бути.

Отож, коли б ціла доповідь д-ра Мирослава Прокопа була втримана у тоні теорії і коли б так її сам той діяч трактував, то дискусія була б набагато облегшена. Можна б тоді казати, що той діяч виступив із теорією ідеалістичного підходу до проблеми українсько - російських взаємин, яка основана на його власному ідеалістичному світовідчуванні. Лихо в тому, що сам д-р М. Прокоп виразно стверджує, що його доповідь треба приймати, „не як відірвану від життя теорію, а як політичну програму, глибоко пов'язану з вимогами самої боротьби за державну самостійність". Він покликається при тому на опінію керівних чинників ОУН і УГВР. Дозволимо собі зазначити, що коли тезу про спільну активну українсько - російську боротьбу проти проводженого тепер большевиками імперіялізму й колоніялізму, спеціяльно у відношенні до України, трактувати, як політичну програму, то хіба в такій віддаленій, густими хмарами цілком замріченій майбутності, яка покищо не має ніяких стиків з нашою дійсністю.

Д-р М. Прокоп, ствердивши у довгих і цілком вірних міркуваннях суть російської імперіялістично - колоніяльної системи, признає: „важко знайти докази на те, щоб великі злочини народовбивства чи русифікації знаходили осуд провідної верстви російського народу. Чимало росіян боролися й борються проти комуністичної диктатури, але водночас мало є доказів на те, щоб впарі з тим ішла їхня ворожість до політики поневолювання не-росіян". Всупереч цьому власному твердженню, д-р М. Прокоп не вирікається віри в можливість приєднання росіян до спільного фронту проти російського імперіялізму. Він основує цю віру на нібито існуючій спільності українських і російських інтересів і вичислює ті нібито спільні інтереси в чотирьох точках. Це найслабший пункт у його доповіді.

Теза, що імперіялізм шкодить народові, який його проводить, є тезою власне наскрізь ідеалістичною, це теза моральна, а не реально-політична. Ніколи ніякий політичний провід народу і ніяка політична група в народі, якщо не рахувати так званих поразницьких течій на зразок теперішньої пацифістичної течії в Англії, — не визнають власного імперіялізму за шкідливий, поки той імперіялізм приносить успіхи, поки він переможний. Коли д-р М. Прокоп твердить, що імперіялістична політика нібито компромітує росіян, бо мобілізує їх проти чужих народів, то це твердження розходиться з аксіомою, що єдиним критерієм доброї чи злої політики є її успіх чи невдача. Коли аґресивний імперіялізм перемагає — ніхто з його реалізаторів, від керівників, що видають накази, до рядових вояків на фронті, не відчувають жалю та стиду. Навпаки — почуття гордости прикметне для всіх завойовників. Так було від леґіонів Цезаря, що йшли на підбій Ґалії, через армії Джінґісхана, Наполеона, імперської Японії і гітлерівської Німеччини. Можна над цим боліти з погляду чистої моралі, можна твердити, що на далеку мету, силою історичного закону реакції, завойовницький імперіялізм кінчається нещастям для його носіїв. Але не можна ніколи переконати народу, що завойовницька і насильницька політика його теперішнього проводу є шкідлива, коли та політика все ще має успіхи, коли вона є в наступі. Правда про шкідливість такої політики виринає перед її реалізаторами тільки тоді, коли вона заламлюється, коли вона програє, коли вона погрожує даному народові погромом. Тільки тоді виринає можливість говорити — як це хоче д-р М. Прокоп у випадку з росіянами — „понад головами їх шовіністичних кол, вказуючи на те, що імперіялістична політика шкідлива також для інтересів самого російського народу".

Тому й уважаємо, що той виступ д-ра М. Прокопа був „не на часі". Не тому, що він проповідує якісь національні єресі, а тому, що його висновки на тему „шукання виходу" з теперішнього пресумного стану українсько-російських взаємин наче висять у повітрі, а не стоять ногами на нашій землиці. Д-р М. Прокоп з'ясував всю глибінь „воюючого великодержавного шовінізму російських діячів по обох боках залізної заслони". Українська визвольна політика мусить оперувати

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ярослав Падох

НА ПІОНЕРСЬКОМУ ШЛЯХУ

(У сорокліття нюйорської „Свободи" 191-го Відділу УНС)

(4)

Хто з нас, знаючи золоту добу відродження галицького села поміж двома світовими війнами, не пізнає у цих заморських робітниках чесних, роботящих селян, які своїми руками й дрібними вкладками збудували імпонуючу сітку культурних та господарських установ і переможно ставили чоло всім нещадним ударам займанців, спрямованих на їх розклад і порізнення. І хто не пізнає у Петрі Задорецькім типового галицького народнього організатора, студента, або безробітного інтеліґента, адвокатського концепієнта, чи працьовитого кооператора, що, як новітній Сковорода, ходив навчати громадських чеснот своїх братів під курними стріхами. Таким був замолоду і таким остався по сьогодні один з найшляхетніших українських патріотів на цій землі, засновник „Свободи" і союзовий організатор, Петро Задорецький. Нехай ці слова, коли дійдуть до його відпочинкового дому коло Вашинґтону, будуть для нього доказом, що незавжди мав рацію Іван Франко, коли писав, що не варто числити „на панську ласку і на народну вдячність". Члени 191-го Відділу з вдячністю згадують віддании труд свого засновника.

Тож, після більш церемонного, ніж речевого запиту і такої ж відповіді громади, П. Задорецький, як читаємо в протоколі цього першого громадського збору, „забрав слово і говорив про повагу та значення організації і про хосен, який можуть мати члени, котрі до неї належать". Щоб впевнитися, що слово П. Задорецького напевно станеться ділом, забрав голос другий гість місцевої громади, Дмитро Шагай. „Він радив, — як записав хронікар, — щоби Товариство, яке мається основувати, сталось сейчас відділом УНСоюза. Тим самим (воно) стане більше Поважаним Товариством, як також забезпечить своїх членів та їх родини. Товариство, що утримується само в собі, кілько, нетілько мусить упасти, хотьби ни знати як сильне і багате". Зі зчудованням приходиться читати ці слова в ранньому 1919-му році. Високе признання та зрозуміння для національної поваги й господарської допомоги Батька Союзу може зчудувати навіть такого довгорічного пропаґатора союзового діла, як автор цих слів. Чи варто ще повторювати, яке велике значення мають для нашої громади та познайомлення з її минулим ці скромні хроніки невеликих місцевих товариств.

Традиційний селянський церемоніял на тому ще не закінчився. Після тих взаємних промов прийшов час на зовсім реторичне питання організатора Задорецького: чи приявні бажають „приступити сейчас до діла заложити товариство". На це „всі одно голосно згодилися". І знову церемоніяльно запитав Задорецький, чи приявні бажають собі, щоб він вказав їм дорогу й перевів їхні перші збори, чи виберуть собі когось іншого. І відповідь громади була притакуюча. Після теж традиційної подяки „за довір'я" організатор перевів збори, покликавши на секретаря свого товариша, Шагая. Після цього вписувано приявних на членів товариства. Всі, а було їх 22, в тому числі чотири жінки, вступили до товариства. Оце вони, ці перші, заслужені основники нашої шановної ювілятки: Микола Лесюк і Михайло Дем'янчук, яким припала найбільша честь і заслуга заініціювати заснування товариства, а за ними ідуть по порядку запису в книгу: Микола Андрусишин, Василь Гнатишин, Людвик Ліпіцький, Йосиф Сагайдак, Саврин Шимків, Стась Борис, Григорій Леснюк, Захарій Віход, Катерина Кравс, Настя Лесюк, Євгенія Івашків, Анна Лесюк, Василь Романюк, Йосиф Молюк, Антін Сагайдак, Теодор Пітула, Степан Гнатишин, Микола Байтала, Ілько Байтала і Василь Крехтяк.

Після вписання членів прийшло питання назви товариства. На внесення основника, Михайла Дем'янчука, піддержане Ільком Байталою, прийнято без дискусії, нiби зовсім самозрозумілу назву: Українське Товариство „Свобода" в Ню Йорку. Коли після цього обрано перший уряд товариства, чомусь називаний „тимчасовим", з Василем Романюком, як предсідником, Миколою Лесюком, як секретарем та Михайлом Дем'янчуком, як касиром, тоді слово патріотичної громади та її організатора П. Задорецького сталося ділом. І слово те, зреалізоване в діло, перетривало сорок бурхливих років, і його ми сьогодні вшановуємо, згадуючи, з відкритою головою, ранніх будівничих наших національних твердинь на цій гостинній американській землі.

І ще записав перший хронікар „Свободи", що обрані урядовці склали святочну присягу, що, „приймаючи обовязок, будуть щиро дбати і старатися про своє Товариство", прирекли бути „добрими і вірними членами свого товариства". Після схвалення господарських справ, а саме вкладки до товариства у висоті 60 центів місячно та висоти підмоги на випадок недуги в сумі шість долярів тижнево й сто долярів посмертної виплати спадкоємцям члена, наступила збірка перших вкладок й заповіджено, що вже на чергових зборах, крім вкладок до каси товариства, будуть збирати вкладки до Українського Народного Союзу за життьове забезпечення. Якими методами керувалися члени й яких математичних та асекураційних формул вони вживали в плянуванні будь-що-будь високих допомог за дрібних шістдесят центів у місяць, годі відшукати в протоколі. Але цей ранній оптимізм довгі роки не залишав свободян, чи тому, що лічильники визначалися кріпким здоров'ям і рідко нездужали, а ще рідше вмирали, чи може секрет в тому, що вони вміли доповнювати порожню касу прибутками з різних, і нерідких, товариських імпрез, чи в їх мові, підприємств, як балі, пікніки тощо.

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

РОЗМОВИ З РОСІЯНАМИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ідеалістичним гаслом „контра спем сперо" — проти надії сподіваюсь. Але не можна оперувати фікціями. Фікцією є розрахунок на таких російських союзників українського визвольного руху, які разом з нами боролися б проти імперіялізму Москви.

І хоч в розгляданні проблематики української визвольної політики не можна рахуватися з примітивізмом так званої вулиці, а — навпаки — треба підносити вгору політичну думку загалу, не цураючись говорити речі неприємні й непопулярні, проте й не можна закривати очей на небезпеку, яка грозить від поширювання фікцій в нашій американсько - українській атмосфері. Настрої є реально-політичним чинником. Тому не можна переочувати загрози, що при нинішніх українських настроях, які постали під впливом нашої національно-державної катастрофи й російського завойовницького тиску впродовж сторіч, проповідування таких гасел, як розрізнювання російського народу від російського імперіялізму та шукання російських союзників в боротьбі проти Росії, може викликати спантеличення і посилити внутрішньо-український хаос, а не зменшити його.

Ясно, що окремою темою залишається розгляд питання, чи взагалі можна відрізнювати нарід, держава якого постала з завойовницьких воєн і впродовж сторіч проводила завойовницьку політику, нарід, який викував цілу месіяністичну філософію імперіялізму — чи можна відрізнювати той нарід від імперіялізму. Можна б погодитися на проголошення такої тези тоді, коли б це було диктоване потребою актуальної політичної тактики, іншими словами, можна б зробити реверанс вбік російського народу, що нібито не повинен бути утотожнюваний з російським імперіялізмом, якби були реальні шанси — знайти російського контрагента в українській визвольній політиці. Можна б це зробити якби була бодай одна поважна російська група, яка засудила б імперіялізм Росії з учора й сьогодні та визнала принцип дійсно суверенних національних держав на Сході Европи, в першу чергу України. Але коли нині нема ані найменшої познаки, що така група в найближчій майбутності постане — то навіщо такі теорії?! Чи не краще підождати з ними до того часу, поки історія навчить росіян, що їх імперіялізм грозить їм катастрофою, як історія навчила старовинних персів, картагенців, римлян, турків, німців і всі інші завойовницькі народи, що їх імперіялізм збанкротував у вогні програних воєн і революцій.

● Португальські власті в колонії Анголі арештували понад 100 муринів під закидом підготовлювання нових заворушень і змови проти влади.

З НАШИХ БУДНІВ

КОНФЛІКТ ПОКОЛІНЬ

Недавно в одному нашому Товаристві відбулася цікава „Жива Газета". Не називаю на ім'я цього Товариства тільки тому, що воно має довгу, хоч і високопатріотичну назву — на три рядки друку. Та коли скажу, що начальними редакторами „Газети" були пп. доктори Ортинський і Прокоп, то Вш. Читачі будуть вдома.

За основну тему вибрано — конфлікт старшого громадянства з молодою, т. зв. „сердитою" ґенерацією, яку репрезентувала на вечері студентка Колумбійського університету, п-на Марта Б. Панну Марту можна засипати різними компліментами, та аж ніяк не можна назвати її сердитою... І в цьому я добачаю слабий пункт „Газети" та дискусії, що потім розкрутилась довкола цього питання. Як сказав один старший добродій, прихильник жіноцтва: „Таке миле, симпатичне дівча — та як було з нею сваритись чи сперечатися?" Інша річ, якби так на залі було з'явилось кілька наших „бітників", чи „злосників", або хоч представники Нюйоркської Групи молодих мистців. Може б тоді дискусія пішла по іншій, загостреній лінії, а тим самим — дала б інші результати.

Та тут, саме, виходить загароване колесо з нашою „сердитою ґенерацією"... Ніби вона в нас є, ніби її немає. Ще донедавна були зовнішні ознаки її існування, коли по 2-ій Евню. попід Народний Дім, парадували два чи три молоді мистці з чорними бородами — на моду екзистенціоналістів з Ґрініч Вілидж. А тепер...

— Де ж ваша прекрасна борода? — питаю одного з них.

— Велл... Старіємось потроху та й голимо бороди.

— Це значить, що сердита ґенерація перепрошується?...

— Ні, капцаніє.

Десь часом з'явиться в пресі статтейка на тему конфлікту поколінь, від якої ні зимно, ні тепло так само старим, як і молодим... Якось завчасно вигорів порох у порохівницях сердитої ґенерації! „Буря в шклянці води", чи „Багато галасу з нічого?". Дивно все ж таки, що група молодих людей, які ще не так давно показували нам нові „Горизонти", закликали нас вийти з українського гетта, — самі застрягли у власному вузькому ґетті, загубилися між каварняними столиками в димі з люльок і сигареток...

Чия в цьому вина?.. На одній вечірці в Літературно-Мистецькому Клюбі проф. Антін Малюца сказав, що вина за нами, „стариками". Це ми в усьому винні, бо занадто вже панькались та церемонились з нашими „сердитими", занадто їм потурали і притакували. А вони собі цього не бажали, навпаки, вони то своїм бунтом і, часто, своїми екстраваґанціями провокували „велику дискусію", викликали нас „на ножі".

— Треба було прийняти цей виклик! — говорив проф. Малюца. — Треба було котромусь із нас старших мистців, добровільно взяти на себе той хрест і стати „ворогом" молодих, щоб вони мали на кому вижитись, виладуватись, дати їм змогу на повні груди викричати те все, що їх болить чи муляє, в чому вони сумніваються, що хочуть завалити, а що поставити на місце поваленних вартостей.

... Велика дискусія не відбулась, значить — і не було великого конфлікту. Як часто у нас буває — спалахнув вогонь, і розвіявся солом'яним димом...

Ікер

Комуністичної Північної Кореї не запросили на наради в ОН

Об'єднані Нації. — Політична Комісія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй рішила 59 голосами проти 14 при 22-ох, що стримались, не запрошувати комуністичної Північної Кореї на наради над справою об'єднання Кореї, поки комуно - корейських уряд не складе виразної заяви, що він визнає „компетенцію і авторитет" Об'єднаних Націй. Річ у тім, що Північна Корея не допустила на свою територію комісії Об'єднаних Націй для справ військового перемир'я та відмовила Об'єднаним Націям права перевірити, чи північно-корейські комуністи не порушують приписів про воєнне перемир'я. Амбасадор ЗДА Адлей Стівенсон назвав ту поведінку північно-корейських комуністів провокаційною і зневажливою супроти Об'єднаних Націй. Совєтський представник Валеріян Зорін рішуче противився накладати будь-які вимоги й застереження у відношенні до Північної Кореї та зголосив внесення, щоб Північну Корею запросити без ніяких обмежень. Те совєтське внесення перепало 54 голосами проти 33 при сімох, що стримались. Раніше ще відкинуто 49 голосами проти 30 при 17-х, що стримались, внесок Індії, щоб узагалі відкласти до наступної Генеральної Асамблеї всю цю справу. Але, зрештою, всі ці дебати не мають практичного значення, бо нема ніяких виглядів на можливість з'єдинення Кореї на базі вільних виборів під міжнародною контролею. Корейські комуністи та їх протектори з Москви й Пейпінґу вимагають, щоб спершу забрались з Південної Кореї геть всі американці, а в практиці воно напевне потягло б негайно нову комуністичну аґресію.

Керівництво Українського Оперного Ансамблю в Ню Йорку

повідомляє, що оголошену на 23-го КВІТНЯ 1961 р. — ВИСТАВУ ОПЕРИ

КАТЕРИНА

з технічних причин

— відкладається —

НА ПІЗНІШИЙ РЕЧЕНЕЦЬ.

Пласт і Пласт-Прият в Ню Йорку

запрошує ГРОМАДЯНСТВО на

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ

яке відбудеться

в неділю, 23-го квітня 1961 р.

в АВДИТОРІЇ ШКОЛИ СВ. ЮРА

216 Іст 6-та вул. — в Ню Йорку,

в год. 2:00 по полудні.

Культурно-розваговy програму виконає пластова молодь Станиці.

Після Спільного Свяченого відбудеться

ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ

Добірний буфет в заряді ВП. Пань.

Білети можна набути в Кор. Молоде Життя і при касі.

Особи, які набули білети скоріше, просимо ласкаво звернути увагу на зміну часу.

Український Літературно-Мистецький Клюб Ню Йорк 149, 2-га Ев.

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю дня 14-го квітня ц. р., відбудеться у приміщенні Клюбу доповідь інж. Андрія Горняткевича на тему „Олександер Петрович Довженко". Початок о год. 8-ій веч.

Літературно-Мистецький Клюб

в НЮ ЙОРКУ

в суботу, 29-го квітня 1961 р.

в залі JUNIOR HIGH SCHOOL

(Avenue „B", між 4-ою і 6-ою вул.)

ЗАМІСТЬ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО ЯРМАРКУ

— влаштовує —

ВЕЧІР

— присвячений —

творчості Тараса Шевченка, як маляра і поета

В ПРОГРАМІ:

а) Висвітлення на великому екрані малярських творів Тараса Шевченка в кольорах, із поясненнями;

б) Сольоспіви на слова Т. Шевченка;

в) Мистецьке читання творів Т. Шевченка та заключний відділ програми: „Епопея перенесення Т. Шевченка із Петербурґу на Україну".

УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

М. Герус, С. Гординський, Б. Ржепецький, В. Змій, М. Кокольська-Кобрин, Г. Клим, Ю. Лавриненко, М. Понеділок, О. Стецура, Р. Стецура, О. Тарнавський і актори Українського Театру в Америці: Й. Гірняк, Л. Крушельницька, О. Кіріченко-Шуган.

ПОЧАТОК — год. 7:00 вечора.

Квитки в ціні $2.00, $1.50, $1.00 — в крамницях: „АРКА", „ЕКО", „СУРМА".

Відділ Українського Конґр. Комітету у Гартфорді

— відзначить —

10-ЛІТТЯ СВОГО ІСНУВАННЯ І ПРАЦІ

ЮВІЛЕЙНИМ БЕНКЕТОМ

який відбудеться

в суботу, 29-го квітня 1961 р.

ПОЧАТОК — год. 8:00 вечора

у німецькій залі, при 266 Washington Street, в Гартфорді.

В Ювілею візьмуть участь: губернатор Стейту Connecticut, мейор міста, а також Представники Централі УККА.

КВИТКИ на БЕНКЕТ і ЗАБАВУ в ціні $5.00 — можна набути найпізніше 20-го квітня 1961 р. в: Крамниці СУМА, мец. В. Грицини, тел.: JA 5-9234 і Кукіль Ів., тел.: JA 4-1759.

ВСТУП на ЗАБАВУ, в год. 10:00 веч. Квитки при дверях в ціні $2.00.

УПРАВА ВІДДІЛУ

Увага! ФИЛАДЕЛФІЯ й ОКОЛИЦЯ! Увага!

ПІСЛЯ ВЕЛИКОГО УСПІХУ в НЮ ЙОРКУ!

Субота, 29-го квітня 1961 р.

Филаделфія — Town Hall

Broad & Race Streets

РОМА ПРИЙМА

Конферансьє — **ВАСИЛЬ ШУСТ**

Акомпаньямент — **ІВАННА ПРИЙМА**

ПОЧАТОК — год. 8:30 вечора.

КВИТКИ: УКРАЇНСЬКИЙ БАЗАР і CENTRAL CITY TIKETS OFFICES: 1422 Chestnut Street; 69 Station Terminal; 217 Nord Bwd.

✝

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів та Знайомих, що в далекому Ноттінґгамі в Англії, помер несподівано, на 63-му році життя

ЗЕНОН ОХРИМОВИЧ

інж. агроном,

б. старшина Української Армії, осиротивши дружину Галю, доньку Тетяну, сина Івана, зятя Романа Найдан і 3 внуків.

Горем прибиті:

Корнелія КУЛИК, Любов РАКОВСЬКА, Віра ДАНСІ — сестри

Роман РАКОВСЬКИЙ і Юліян ДАНСІ — шваґри

Ігор і Ярополк РАКОВСЬКІ — сестрінки

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ
ТЕКСТИЛЬНИХ і ҐАЛЯНТЕРІЙНИХ ТОВАРІВ
має для ПАНЬ, ПАНІВ і ДІТЕЙ
ВЕЛИКИЙ ВИБІР СЕЗОНОВИХ ТОВАРІВ.
НА ВИСИЛКУ ПАЧОК:
першоякісні матерії на убрання, костюми, плащі, суконки, панами, білі полотна, нитки DMC, всипи на перини, хустки, тепле білля, светери та багато інших артикулів щоденного вжитку.
СОЛІДНА ОБСЛУГА — ЦІНИ НИЗЬКІ.
ВСТУПІТЬ, КУПІТЬ — СКАЖІТЬ ДРУГИМ.
WILLIAMS DRY GOODS STORE
120 1st Ave. — OR 7-2450 — New York 3, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Юрій Тис (Крохмалюк),** відомий український прозаїк і публіцист, переїхав із Буенос Айресу в Арґентині, де він жив з кінця другої світової війни досі, на постійне перебування до ЗДА. Покищо поселився Юрій Тис у Дітройті.

● **Олег Стратичук, музика-педагог,** колишній диригент західньо - европейських опер і в останнє диригент хору Української Центральної Репрезентації в Арґентині прибув з Арґентини на постійне перебування в ЗДА. Перебуваючи під теперішню пору в Ню Йорку, він включився в тутешнє музичне життя. Олег Стратичук є автором опери „Довбуш", дитячого балету і низки композицій для скрипки.

● **ЗДА плянують вислати** на Місяць камеру, яка звідтам передавала б знимки на Землю. Це має відбутися ще цього року. Камера подавала б фота під час свого спадування на Землю.

● ПРАЦЯ ●

НЕГАЙНО ПОТРІБНА
РОДИНА
на
курячу фарму
близько Филаделфії.
Платня після домовлення.
Зголошення до:
Chester Farm
Downer Road,
SEWELL, N. J.
Box No. 240
або телефонічно в суботи і неділі:
Williamstown, N. J.; NA 9-7376

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED MALE ●

Пошукую доброго
РОБІТНИКА на ФАРМУ
Мешкання з 4 кімнат, електрика, огрівання. По початок платня $200.00 місячно. Стейт Огайо, місто Medina.
A. KUZMENKO
Box 203 R. 1. Valley City, Ohio
Tel.: PA 5-2141

ТОКАР
Engine and Turret
SUPREME KNITTING
EV 8-3738 — Mr. Bienstock

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
6 поверховий, 53-род. апартаментовий дім,
Flatbush, Brooklyn.
3½ кімнат, головний поверх, плюс добра платня.
Телеф.: Dickens 2-2207
по год. 6:00 веч.

Потрібний
СУПЕРІНТЕНДЕНТ
(подружжя)
до дому, огріваного оливою. 2 гарні кімнати. Довідуватись: адвокат
CARROLL-CZALCZYNSKY
31 St. Mark's Place
Manhattan, N. Y.

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED FEMALE ●

ОПЕРЕЙТОРКИ
з досвідом на
SINGER SEWING MACHINES
до суконь і уніформів.
McCARTHY & SIMON
7 West 36th Street — NYC
(6th Floor)

● FOR SALE ●
● BUNGALOW ●

НА ПРОДАЖ
РЯД БОНҐАЛ
з домом на зиму, фільтрований басейн, около 30 акрів, продасться все, або тільки бонґала.
За інформаціями пишіть:
F. GOLLOUB
Briggs Hwy — Ellenville, N. Y.

● FARMS FOR SALE ●

КУРЯЧІ ФАРМИ НА ПРОДАЖ
Добре положення, куряча фарма у Vineland, N. J., поміщує 5,500 носних курей. Велике 8-кімнатне помешкання, лазничка і оливне огрівання. Також догідне для парцеляції ґрунту під доми.
На 5,000 носних курей фарма в Estell Manor, Atlantic County, N. J., 6-кімн. помешкання в доб. направі, лазничка, олив. огрівання, модерні цементові курники, корита для посипування зерна. Потрібна направа даху. Порозумівались:
FEDERAL LAND BANK ASS'N.
10 N. Pearl Street
Bridgeton, N. J.
Tel.: GLenview 1-0933
Фінансові можливості. Дуже помірковапа ціна і сплати.

● REAL ESTATE ●

ДОМИ на ПРОДАЖ
FLORIDA — SARATOGA
В Маямі продасться 7-кімн., мур. дім, 6 років, 2 лазнички, ґараж. В саду ростуть кокосові пальми й інші дерева. Ціна $21,000, готівки — $4,500.
На курорті Saratoga, N. Y. продасться гарно умебльований санаторного типу 24-кімн. дім. Чистий дохід коло $5,000 на рік. Ціна — $24,000, готівки — $12,000.
Є на продаж багато інших домів у кетскільських горах, в стейті Ню Джерзі, а також в зелених районах міста великого Ню Йорку.
DRUJBA REALTY CORP.
3450 Broadway, N.Y.C.
(між 140-141 вулицями)
AU 1-0194 WA 6-4777

AMERICAN HOME REALTY
84-14 Jamaica Avenue
Woodhaven 21, N. Y.
Tel.: HI 1-5220
"Frame" і муров. доми, 1, 2 і 3 родинні. $15,000 й більше.
Richmond Hill, Woodhaven, Kew Garden etc.

● РОЗШУКИ ●

Пошукую
Івася ВОЛИНЦЯ, Богдана ГОЛИНСЬКОГО і Івася ЗАЯЦЯ, бувших шкільних друзів Ерона ЗАЯЦЯ зі Львова, який по тяжкій неволі хотів би з ними зв'язатися. Зголошення:
Д-р А. ЗАЯЦЬ
6423 Hasbrook Avenue
Phila. 11, Pa.

● РОЗШУКИ ●

Пошукується
ВАСИЛЯ ДЗЬОБУ,
з села Новосілка, Товмацького повіту, Зах. Україна. Пошукує брат Петро. Прошу його самого, або, хто знає про нього, писати на адресу:
DZINKO Stefan
715 Ave. "D"
Rochester 21, N. Y.

● PET SALE ●

ПУДЛІ — ЩЕНЯТА
Годуємо маленьких, мініятюрних песиків для забави. Срібні, чорні і білі. Расовий добір пар. Найкращі расові родоводи.
$100.00 і більше.
WA 5-0734

● SERVICE DIRECTORY ●

WALTER S. SZCZESNIAK
TRAVEL BUREAU
Пачки до Краю й інших країн Східньої Европи.
Insurance Broker — Notary Public
224 Jackson Street
Hempstead, L. I.
IV 3-0744

ШЛІТЬ
ГРОШІ до КРАЮ
Гроші — це найбільш побажаний дарунок.
Наша нова ставка $1.11 за новий рубель, що означає
9 НОВИХ РУБЛІВ
ЗА $10.00.
Експресова достава до 2-ох тижнів. Повна ґарантія. Офіційні посвідки відборця. —
Кошти пересилки:
Кожна сума до $30.00 — $3.00
понад $30.00 — 10%.
ШЛІТЬ ТАК ЧАСТО, ЯК ТІЛЬКИ МОЖЕТЕ.
GRAMERCY — Dept. S
New York City: 118 E. 28th St. Room 906, Tel.: MU 9-0598
Newark, New Jersey:
744 Broad St., Room 925
Фірма має дозвіл Департаменту Банків і забезпечень та бондована на $20,000.00.
Урядові години:
понеділок до п'ятниці 9-5:30.
Субота 10-1. Закрито в неділі.

● ДО ВИНАЙМУ ●

ПОМЕШКАННЯ
Холодна вода, 2 кімнати у підвалі, свіжо відновлене, з меблями і без.
Monitor St., Lafayette Section
Jersey City, N. J.
Телеф. між 5:30-7:30 p.m.:
HE 4-4605

● MISCELLANEOUS ●

JOSEPH STANISZ
BUILDER-CUSTOM HOMES
Shingling — Siding — Alterations
Violations Removed — Storm Windows — Excellent Cabinet Maker.
Hundreds of Satisfied Customers.
LOW Rates — FREE Estimates
66-11 79th Street
Middle Village, L. I.
DA 6-0629

ЧИЩЕННЯ ПИВНИЦЬ і БІЛЕННЯ
Загальна праця, помірковані ціни. Вся праця ґарантована. Радо даємо оферти на всі околиці.
Call BR 2-8225

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна й найкраща
У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel: HEnderson 4-5131

URODONAL
НА СКОРУ ПОЛЕГШУ
РЕВМАТИЗМУ
АРТРЕТИЗМУ — ЛЮМБАҐО
Стале заживання УРОДОНАЛЮ буде протидіяти ревматичним і артретичним прикрим проявам. URODONAL є також найбільш успішним, антисептичним ліком для мочегінної системи, а також — приємно заживати його.
Продається і рекомендується лікарями по цілому світі. Купіть пляшку у Вашій місцевій аптеці.

● MISCELLANEOUS ●

Cosmos Travel Bureau
проголошує
в 1961 подорожі до Краю,
щоб звидіти міста та
ВІДВІДАТИ СВОЇХ КРЕВНИХ.
Спеціяльні групові подорожі ЛІТАКОМ або КОРАБЛЕМ.
Спеціяльний виїзд
THE M. S. BATORY
до Ленінграду: 11-го ЛИПНЯ 1961 р.
МІСЦЕ ОБМЕЖЕНЕ.
Треба скоро резервувати.
Також полагоджуємо спровадження кревних із Краю.
За подробицями й інформаціями пишіть або телефонуйте:
COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.
45 West 45th Street
NEW YORK 36, N. Y.
Phone: CIrcle 5-7711

Платне оголошення. Виїзд на власний риск подорожного.

ПАЧКИ до РУМУНІЇ й ІНШИХ КРАЇН
Шліть харчі, матеріяли і все, що потрібно до висилки до Румунії й інших країн, через нашу стару, відповідальну фірму. Скора й солідна обслуга. Всі оплати і видатки оплачується тут. Ваші свояки не доплачують нічого. Питайте за цінником. Спеціяльність у висилці до Румунії й інших країн східньої Европи.
USAM Corporation
104 West 29th Street
New York 1, N. Y.
Tel.: CHickering 4-7898

ВСЕ ПОБАЖАНИЙ
ДАРУНОК
ДОБРІ ХАРЧОВІ ПАЧКИ до КРАЮ.
ВИБЕРІТЬ ЇХ З НАШОГО ЦІННИКА:

1 lb. вудженини	$1.38
2½ lbs. вудж. шинки	3.90
1 lb. мад. салямі	1.58
1 lb. масла	1.58
1 lb. смальцю	.98
1 lb. олив. оливи	1.35
1 lb. сира	1.05
1 lb. меду	1.43
1 lb. мармеляди	1.28
1 lb. спорош. молока	1.13
1 lb. паленої кави	2.25
1 lb. какао	2.25
½ lb. чаю	1.53
2 lbs. рижу	.60
2 lbs. цукру	.50
2 lbs. муки	.40
50 п. ґуми до жуття	2.10
1 lb. Nestle шоколяди	2.48
1 lb. овоч. цукерків	1.17
10 кісток бульйону	.23
1 lb. сухих овочів	1.10
1 lb. родзинок	.68
1 lb. сливок	.78
1 lb. перцю	2.10
1 Lux Toilet мила	.30
10 жилеток до голення	.68
1 lb. Rinso пор. до миття	.72
200 амер. папіросів:	
Норм. величина	3.30
King величина	3.45
King вел., Filter Tip	3.60
10 Fine Cigars	1.73

В ціни включений товар і мито УССР. До цілої пачки прошу ще додати такі кошти пересилки: до 19 lbs. $12.00, до 38 lbs. $15.50. Ці кошти пересилки включають оплати USSR Licence, інспекцію USSR, пошту, забезпечення і посвідку відборця. Немає більше доплат. Достава даром. Одне, що треба ще зробити — це вибрати харчові продукти, тоді вислати список до нас, ім'я, адресу відборця в краю і свій чек, чи моні ордер. Це все — решту робимо ми. Достава в 3-4 тижнях, з повною ґарантією. Посвідки одержання.
GRAMERCY
SHIPPING COMPANY
118 East 28th Street
NEW YORK 16, N. Y.
Telephone: MU 9-0598
Засновано 1943 р.
Тисячі вдоволених клієнтів.

УКРАЇНСЬКА УНІВЕРСАЛЬНА КРАМНИЦЯ
ALMOHR CO.
136 FIRST AVE. NEW YORK 9, N. Y.
Tel.: OR 3-3510
— поручає —
ПО НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ слідуючі товари:
ІМПОРТОВАНІ та МІСЦЕВІ:
НА ВИСИЛКУ ПАЧОК
Текстильні матеріяли на убрання, плащі, костюми і суконки, всипи на перини, полотна, нитки DMC, светери, хустки, дивани, наліжники, бритви, діяманти, ножиці, машинки до стриження волосся і т. п
НА ПРЕЗЕНТИ З РІЗНИХ НАГОД
Кераміка, кришталі, обруси, косметика, імпортовані делікатеси, солодощі і багато інших.
ЗАЙДІТЬ! — КУПІТЬ! — ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ!

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.
(LICENSED by INTOURIST)
приспішує **ПОСИЛКИ**
до Ваших Приятелів і Свояків
у всіх частинах СССР.
Посилки є забезпечені і достава є ґарантована. Відборець не доплачує нічого.
У всіх наших відділах є великий вибір матеріялів на мужеські й жіночі одяги, по великих знижках. Також у нас дістанете багато інших речей, які надаються на висилку, по дешевших цінах, як деінде.
За повними інформаціями пишіть або звертайтеся особисто до нашого найближчого відділу:

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave.	Phone: AL 4-5456
BROOKLYN 21, N Y. — 506 Wilson Ave.	" HY 1-5290
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave.	" DI 5-8808
PATERSON 1, N. J. — 99 Main St.	" MU 4-4619
VINELAND, N. J. — West Landis Ave. (Gr. Orth. Church Bldg.)	
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	Phone: FO 3-8569
NEW HAVEN, Conn. — 6 Day Street	" LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	" HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio — 2683 W. 14th St.	" TO 1-1068
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St.	" SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich. — 9350 Jos. Campau	" TR 3-1666
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	" BR 8-6966
CHICAGO 29, Ill. — 2439 W. 69th Street	" WA 5-2737
SAN FRANCISCO, Cal. — 2076 Sutter St.	" FI 6-1571
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave.	" BI 3-1797
PHILADELPHIA, Pa. — 530 W. Girard Ave.	" WA 2-4035
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	" PL 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich. — 414 Scribner Ave.	" GL 8-2256
DETROIT, Mich. — 6440 Michigan Ave.	" TA 5-8050
PASSAIC, N. J. — 176 Market Street	" GR 2-6387
ROCHESTER, N. Y. — 583 Hudson Ave.	" LO 2-5941
JERSEY CITY, N. J. — 75 Bright St. (Cor. Jersey Ave.)	

The Vineland Branch open Friday, Saturday and Sunday only.

SHARE IN AMERICA BUY U.S. SAVINGS BONDS

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
МАШИНИ ДО ПИСАННЯ
(українські та англійські, імпортовані) — $59.95

УВАГА
Щоб познайомити чужинців з ювілеєм нашого Генія Тараса Шевченка, випускаю по зниженій ціні
ПЕЧАТКУ,
яку можна прибивати на конвертах, для організаційних і приватних кореспонденцій.
Понижче взір печатки:
Taras Shevchenko:

Ukrainian Poet and National Hero
Печатка з пересилкою $2.00
(Для перепродажі опуст)
Набути їх можна: в Арці, Сурмі, Говерлі і Еко, або в робітні Печаток
ROMAN IWANYCKYJ
2905 Wilkinson Avenue
Bronx 61, N. Y.
Tel.: TA 8-9740
Телеф. вечорами від 7-10-ої.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях.
Контрольована температура
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ДОМИ — ІНВЕСТИЦІЇ — МОРТҐЕДЖІ
БЕЗКОШТОВНІ, ФАХОВІ ПОРАДИ.
Найбільше українське бюро на Квінсі, яке не накладає коштів за оформлення мортґеджів.
На цьогорічний весняний сезон, ми приготовили найбільший вибір ДОМІВ, у всіх околицях.
Цього тижня ми пропонуємо оглянути такі доми:
WOODHAVEN — Ozone Park — 2-род., мур., осібняк (новий), 6 і 5 кімнат, город і ґараж. Ціна $29,500, гот. $7,000.
DOUGLESTOWN — чуд. околиця, добре получення до Ню Йорку, 6½ великих кімнат, 50 × 150, город. Ціна $26,500.
PROSPECT PARK — 6-род., мур. дім, баксові кімнати, добрий рент. Ціна $24,200. Готівка $6,000.
Звертайтеся тільки до української фірми:
UNITED REAL ESTATE CO.
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, L. I.
Tel.: OL 8-6330

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
Зажийте ще сьогодні ЗІЛЛЯ Д-ра Й. МІЛЛЕРА, а вже завтра почуєтесь краще.

IN MANY INSTANCES, SYMPTOMS SUCH AS:

MAY BE CAUSED BY CONSTIPATION!
If you are not feeling up to par, or you are not in the best of health, try J. Miller's Pure Herb Compound # 6 To-Day and you will know The Next Day whether or not it is just what you have been searching for all these years.

Зілля це не вариться, ані не запарюється, а вживається його в природнім виді, так, як є у пачці. Тим то воно таке помічне й корисне.
Всі, що хворіють на недугу шлунка, як кваси шлунка, ґази, запір, нестравність, відбивання, завороти голови, біль у крижах, короткий віддих, жіночі недомагання, гемороїди, ревматичні болі й інші недомагання, повинні ще сьогодні зажити зілля Д-ра МІЛЛЕРА, п. н.
J. MILLER'S
PURE HERB COMPOUND # 6
а вже завтра почуєтесь краще.
Зілля це повинно знаходитися, як перша поміч, у кожній хаті.
Ціна одної пачки, разом із поштовою пересилкою $10.00. Якщо бажаєте зробити своєму приятелеві вартісний дарунок, тоді дві пачки тільки $ 15.00 з пересилкою.
Пишіть зараз, долучаючи чек або Моней Ордер, на адресу:
The Miller Company, Inc., Dpt. 41
790 BROAD Street NEWARK 2, New Jersey

НАЙЛІПША І НАЙПЕВНІША ОБСЛУГА
в справі
ПОСИЛОК - ДАРУНКІВ
до всіх частин ЕВРОПИ
ПРИНОСІТЬ АБО ПЕРЕСИЛАЙТЕ ПАЧКИ ДО КОНТОРИ НАЙСТАРШОЇ ПОСИЛКОВОЇ ФІРМИ
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
ГОЛОВНА КОНТОРА
716 WALNUT STREET — PHILADELPHIA 6, PA.
WAlnut 5-3455
ФІЛІЇ В УСІХ НАЙБІЛЬШИХ МІСТАХ — — ЖАДАЙТЕ КАТАЛОГІВ —
Звертайтесь через місцеву телефонічну книгу.
ШВИДКА — КВАЛІФІКОВАНА — НАДІЙНА ОБСЛУГА

ADOLF SCHRAGER'S

ДОБРА ПОРАДА!
Прибувши до Америки,
Порадились у Еріки,
Щоб меблі такі мати,
Всіх гостей здивувати.

Ти бачиш в мене в хаті,
В кождісінькій кімнаті,
Є меблі, мов вистава,
Це **ШРАГЕРА** є слава!

Яка ціна, яка краса,
І сплачуєш без реченця!
Власники:
Adolf Schrager & Adolf Taub
Відкрито:
щоденно до 9-ої год. вечора.
у вівторок і п'ятницю до 6-ої.
1647 SECOND AVENUE
(bet. 85 u. 86 ST TEL. RE 7-2850)

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВИДЕНДИ!
4%
річно
КРЕДИТОВАНЕ, АБО ПЛАТНЕ 2 РАЗИ В РІК.
Починаючи 1-го липня 1960 р.
- Ощадності, забезпечені до $ 10,000.
- Гроші, одержані до 15-го КВІТНЯ 1961 р., будуть процентувати нові дивиденди від 1-го КВІТНЯ.
- Радо приймаємо нові конта, від $ 1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (бл. MAIN) PATERSON, N. J.
Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні.
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора
ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ — ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ.

На Весну!
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE NEW YORK CITY
(Іст 8-ма вул., між 2-3 Евеню)

МАЄ НА СКЛАДІ великий вибір **ВЕСНЯНИХ КАПЕЛЮХІВ** від $4.95 та більше. Маємо також великий вибір імпортованих **КАПЕЛЮХІВ і ВЕЛЮРОВИХ,** найкращої якости, в різних кольорах і найновіших фасонів власного **ВИРОБУ** та відомої марки **КАПЕЛЮХИ — K N O X.** Кожний капелюх ґарантований. — Куплений у нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що у нашому відділі **ЧОЛОВІЧОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ** першої якости різнородні **СОРОЧКИ,** 100% cotton, знаної марки "JANSON". Всі сорочки ґарантовані в пранні. У великому виборі також: **ДОЩОВИКИ, ПАРАСОЛІ,** імпортовані **СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ, СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ** й інші весняні речі. Просимо зайти та переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну.
● Отворено ЩОДЕННО до 8-ої веч. в СУБОТИ до 10.00 ●
— ГОВОРИМО ПО-УКРАЇНСЬКИ —
Слухайте нашої радіопередачі кожної СУБОТИ на українській програмі Романа МАРИНОВИЧА.